

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Sekretarz Stanu
Jacek Bogucki

Znak sprawy: RR.po.076.5.2016

P. M. Rencetow

Warszawa, dnia 30 listopada 2016 r.

W

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Wpłynęło dnia: *8.12.2016*

4634/16

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych
ul. Żurawia 24 lok. 15
00-515 Warszawa

W związku z pismem znak KRIR/MR/W/1245/2016 z dnia 5 października br., przy którym załączone zostało pismo Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w sprawie uruchomienia pomocy dla producentów kapusty, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 września 2016 r. w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem dalszych tymczasowych nadzwyczajnych środków wsparcia dla producentów niektórych owoców i warzyw w związku z kontynuacją zakazu ich przywozu z Unii Europejskiej do Federacji Rosyjskiej (Dz. U. poz. 1523) wdraża przepisy rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2016/921 z dnia 10 czerwca 2016 r. ustanawiającego dalsze tymczasowe nadzwyczajne środki wsparcia producentów niektórych owoców i warzyw. Co istotne zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2016/921 przydzielone Polsce maksymalne ilości, które mogą zostać objęte operacjami kwalifikującymi się do wsparcia na podstawie przedmiotowego rozporządzenia, dotyczą takich produktów jak: jabłka i gruszki (88 900 ton), śliwki, winogrona stołowe i owoce kiwi (500 ton), pomidory, marchew, papryka słodka, ogórki i korniszony (9 400 ton) oraz brzoskwinie i nektaryny (600 ton). Przepis art. 2 ust. 1 akapit drugi ww. rozporządzenia przewiduje, że oprócz ww. ilości każde państwo członkowskie ma możliwość objęcia operacjami kwalifikującymi się do wsparcia dodatkowo 3 000 ton jednego lub więcej produktów wymienionych w art. 1 ust. 2 (w tym kapusty białej i czerwonej – lit. c). Należy zauważyć, że Polska skorzystała z możliwości wykorzystania dodatkowej puli owoców i warzyw. W przepisie § 5 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września

2016 r. wskazane zostały maksymalne ilości produktów, które mogą zostać objęte operacjami, kwalifikującymi się do wsparcia, w odniesieniu do m.in. pomidorów, marchwi, papryki słodkiej, ogórków i korniszonów – 10 900 ton (9 400 ton + 1 500 ton) oraz jabłek i gruszek 90 400 ton (88 900 ton + 1 500 ton). Zgodnie z uzasadnieniem do przedmiotowego rozporządzenia równego podziału ilości 3 000 ton pomiędzy ww. grupy produktów dokonano wskazując, że rynki tych produktów są najbardziej narażone na destabilizację w związku z embargiem wprowadzonym przez władze Federacji Rosyjskiej.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów UE wdrażających mechanizm wsparcia dla producentów owoców i warzyw w związku z rosyjskim embargiem, Polsce nie przysługują żadne dodatkowe możliwości objęcia kapusty operacjami kwalifikującymi się do wsparcia udzielanego w ramach tego mechanizmu.

Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że producenci owoców i warzyw, którzy są członkami organizacji producentów owoców i warzyw, za pośrednictwem tych podmiotów, mają dostęp do wsparcia UE na realizację działań mających na celu stabilizację na rynkach tych produktów, a w konsekwencji umacniających ich pozycję rynkową. Zgodnie z założeniami wspólnej organizacji rynków rolnych w sektorze owoców i warzyw, organizacje producentów są podstawowym filarem funkcjonowania rynku owoców i warzyw. Głównym celem ich funkcjonowania jest stabilizacja rynków owoców i warzyw oraz umacnianie pozycji rynkowej producentów. Podmioty te, co do zasady są zobowiązane do zagospodarowania całości produkcji owoców i warzyw dostarczonej przez swoich członków. Tym samym ich zadaniem jest efektywne planowanie produkcji swoich członków, tak aby dostosować ją do popytu, zarówno pod względem ilości jak i jakości. Ponadto, koncentrując podaż organizacje producentów stają się odpowiednio dużymi partnerami dla zakładów przetwórczych lub też dla sieci sklepów detalicznych reprezentujących duży popyt. W takich relacjach organizacje producentów mają realny wpływ na poziom cen, które uzyskują za dostarczane na rynek produkty. Podmioty te posiadając osobowość prawną mogą być stroną w kontraktach zawieranych bezpośrednio z odbiorcami ich produktów.

Organizacje koncentrując znaczny popyt na środki produkcji tj. nawozy, środki ochrony roślin mogą także skutecznie negocjować ceny zakupu tych produktów. Bardziej uzasadnione ekonomicznie są także inwestycje w maszyny służące do zbioru (np. kombajny), przygotowania produktów do sprzedaży (np. sortownice), które w znacznym stopniu mogą ograniczyć zapotrzebowanie na coraz droższą siłę roboczą.

Co istotne, aby skutecznie równoważyć relacje popytowo-podażowe na poszczególnych rynkach, podmioty te mają do dyspozycji tzw. środki zarządzania kryzysowego oraz zapobiegania kryzysom określone w przepisach UE, które mogą polegać m.in. na przeprowadzeniu operacji skutkujących ograniczeniem podaży produktów, których rynek znalazł się w sytuacji kryzysowej lub jest zagrożony taką sytuacją. Zgodnie z założeniami przepisów UE regulujących wspólną organizację rynków produktów rolnych w sektorze owoców i warzyw, organizacje producentów owoców i warzyw dysponując takimi środkami są jednostkami, które pozostają odpowiedzialne za utrzymanie równowagi na rynkach tych produktów. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) praktycznie od akcesji Polski do UE zachęca do tworzenia organizacji producentów oraz realizacji przez te podmioty programów operacyjnych w celu wykorzystania wsparcia finansowego UE. Pomoc przyznawana tym podmiotom na podstawie przepisów UE może wynosić 4,1% wartości produkcji sprzedanej przez daną organizację producentów. Pułap ten może zostać zwiększony do 4,6%, jeśli organizacja realizuje środki zarządzania kryzysowego. Wsparcie to jest ograniczone do 60% założonego przez organizację funduszu operacyjnego. Koszty wsparcia dla organizacji producentów są w pełni pokrywane ze środków UE.

Działania, których koszty mogą być pokryte ze środków funduszu operacyjnego organizacji producentów, zostały wyspecyfikowane w Strategii krajowej dla zrównoważonych programów operacyjnych organizacji producentów owoców i warzyw w Polsce na lata 2010-2017 (Dz. Urz. Min. Roln. i Rozw. Wsi z 2016 r. poz. 18). W strategii przewidziano:

- działania mające na celu planowanie produkcji;
- działania mające na celu poprawę lub utrzymanie jakości produktu;
- działania mające na celu poprawę obrotu;
- badania naukowe i produkcja eksperymentalna;
- działania w zakresie szkolenia i działania mające na celu wspieranie dostępu do usług doradczych;
- środki zapobiegania kryzysom i zarządzania w sytuacjach kryzysowych;
- działania w zakresie ochrony środowiska.

SEKRETARZ STANU

[Podpis]
Bogusław Bogucki

